

Sygn. akt X GC 659/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2018 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział X Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Joanna Stelmasik
Protokolant:	Sekretarz sądowy Agata Kicińska

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2018 r.

na rozprawie

w sprawie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

przeciwko P. K.

o zapłatę

I. oddała powództwo co do kwoty 18,44 zł (osiemnaście złotych czterdzieści cztery grosze) oraz co do odsetek ustawowych.

II. oddała wniosek powoda o zasądzenie kosztów procesu.

Sygn.. akt X GC 659/18

UZASADNIENIE

W dniu 21 grudnia 2017 roku powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wniosła pozew do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie przeciwko P. K. w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zapłatę kwoty 777,15 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wniesienia powództwa wraz z kosztami postępowania. Uzasadniając żądanie pozwu powódka wskazała, że zawarła z pozwanym umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej i w związku z zawartą umową wystawiła pozwanemu dwie faktury Vat odpowiednio na kwoty 506,89 zł oraz 251,82 zł, których pozwany pomimo upływu terminu płatności nie uregulował. Powódka wyjaśniła, że na kwotę dochodzoną pozwem składają się również skapitalizowane za opóźnienie w zapłacie w/w należności odsetki ustawowe w wysokości odpowiednio 14,64 zł i 3,80 zł naliczone od dnia wymagalności do dnia sporządzenia pozwu (4.12.2017r.).

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, wobec stwierdzonego braku podstaw do wydania nakazu zapłaty, przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu Szczecin – Centrum w Szczecinie.

Pismem z dnia 27 kwietnia 2018 roku, na skutek dokonanych przez pozwanego wpłat w kwotach 251,82 zł i 506,89 zł powódka cofnęła powództwo o kwotę 758,71 zł, podtrzymując żądanie pozwu w pozostałym zakresie, tj. o zapłatę

kwoty 18,44 zł oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 4 grudnia 2017 roku wraz z kosztami postępowania.

W odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, że uregulował zarówno należności wynikające z wystawionych faktur VAT, jak i należne za opóźnienie odsetki.

Postanowieniem z dnia 3 lipca 2018 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie umorzył postępowanie w sprawie co do części należności głównej, tj. co do kwoty 758,71 zł.

W replice powódka podtrzymała swoje stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 lipca 2016 roku powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. (...) zawarła z pozwanym P. K. (odbiorca) umowę nr (...) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, przedmiotem której było określenie warunków świadczenia przez (...) usług dystrybucji energii elektrycznej, zwanych dalej „usługami dystrybucji”, na rzecz odbiorcy, w związku z zawartą przez odbiorcę umową sprzedaży energii elektrycznej. Zgodnie z umową powódka zobowiązała się w okresie obowiązywania umowy świadczyć usługi dystrybucji do lokalu niemieszkalnego położonego w P. 3V, (...)-(...) P.. Zgodnie z § 2 ust. 2 umowy rozliczenia między Stronami odbywać się miały będą w dwumiesięcznym okresie rozliczeniowym. W ust. 3 odbiorca zobowiązał się do zapłaty należności za świadczone usługi dystrybucji i innych należności wynikających z umowy, na podstawie otrzymywanych dokumentach finansowych. Termin płatności wynosi 14 dni od daty wystawienia dokumentu finansowego. (...) zobowiązało się do dostarczenia odbiorcy dokumentu finansowego co najmniej 7 dni przed wskazanym terminie płatności. W razie dostarczenia odbiorcy dokumentu finansowego w późniejszym terminie, termin płatności ulega przesunięciu o ilość dni opóźnienia w przekazaniu dokumentu finansowego.

Bezsporne, a nadto dowód:

- umowa, k. 19-20

W dniu 19 maja 2017 roku powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wystawiła pozwanemu P. K. fakturę VAT nr (...) za okres 9 marca – 9 maja 2017 roku na kwotę 379,56 zł z terminem płatności oznaczonym na dzień 2 czerwca 2017 roku. Pozwany uregulował należność w dniu 15 grudnia 2017 roku.

W dniu 31 lipca 2017 roku powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wystawiła pozwanemu P. K. kolejną fakturę VAT nr (...) za okres 10 maja – 12 czerwca 2017 roku na kwotę 234,03 zł z terminem płatności oznaczonym na dzień 18 sierpnia 2017 roku. Pozwany uregulował należność w dniu 14 lutego 2018 roku (data przekazu pocztowego).

Bezsporne, a nadto dowód:

- faktury VAT, k. 16-18,
- potwierdzenia wpłaty, k. 37,
- potwierdzenie przelewu, k. 40.

Powódka wystawiła pozwanemu także fakturę VAT nr (...) na kwotę 506,89 zł oraz fakturę VAT nr (...) na kwotę 251,82 zł.

Pozwany uregulował należności odpowiednio w dniach 15 grudnia 2017 roku i 14 lutego 2018 roku.

Bezsporne.

- Potwierdzenie przelewu, k. 36,
- potwierdzenia wpłaty, k. 37

W dniu 11 kwietnia 2018 roku powódka wystawiła pozwanemu notę odsetkową nr (...) na kwotę 17,83 zł tytułem naliczonych odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie następujących należności: kwoty 251,82 zł wynikającej z faktury VAT nr (...), kwoty 249,26 zł wynikającej z faktury VAT nr (...) oraz kwoty 262,13 zł wynikającej z faktury VAT nr (...).

Pozwany uregulował należność.

Bezsporne, a nadto dowód:

- nota odsetkowa, k. 38
- Potwierdzenie przelewu, k. 39

Sąd zważył co następuje:

Niniejszym pozwem powódka pierwotnie domagała się zapłaty kwoty 777,15 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wniesienia powództwa i kosztami postępowania. Na należność dochodzoną pozwem składały: się kwota 506,89 zł tytułem należności głównej wynikającej z wystawionej przez powódkę faktury Vat nr (...), powiększona o kwotę 14,64 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od dnia wymagalności do dnia sporządzenia pozwu (4.12.2017r.) oraz kwota 251,82 zł tytułem należności głównej wynikającej z wystawionej przez powódkę faktury Vat nr (...), powiększona o kwotę 3,80 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych naliczonych od tej kwoty od dnia wymagalności do dnia sporządzenia pozwu (4.12.2017r.).

Pismem z dnia 27 kwietnia 2018 roku, na skutek dokonanych przez pozwanego wpłat w kwotach 251,82 zł i 506,89 zł cofnęła powództwo o kwotę 758,71 zł, podtrzymując żądanie pozwu w pozostałym zakresie, tj. o zapłatę kwoty 18,44 zł oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 4 grudnia 2017 roku wraz z kosztami postępowania.

Postanowieniem z dnia 3 lipca 2018 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie umorzył postępowanie w sprawie co do części należności głównej, tj. co do kwoty 758,71 zł.

Powództwo w podtrzymanym zakresie okazało się nieuzasadnione.

Po dokonanych cofnięciu, podstawą prawną żądanie powódki o zasądzenie skapitalizowanych na dzień wniesienia pozwu odsetek w kwocie 18,44 zł był przepis art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 7 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 684 t.j.). Zgodnie z pierwszym z przywołanych przepisów jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z kolei w świetle art. 7 ust. 1 w/w ustawy w transakcjach handlowych - z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie; 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

Stan faktyczny sprawy pozostał bezsporny. Pozwany nie kwestionował, że powódka wyświadczyła na jego rzecz usługi, za które domagała się zapłaty należnego jej wynagrodzenia, sprzeciwiając się żądaniu pozwu podnosił jednak, że należności główne i należności odsetkowe związane z opóźnieniem w zapłacie uregulował.

Tytułem wstępu wskazać należy, że zgodnie z ogólną regułą dowodową ustaloną w art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. to na powódce spoczywał ciężar udowodnienia okoliczności przemawiających za istnieniem oraz wysokością zgłoszonego roszczenia, któremu to obowiązkowi powódka jednak nie sprostała.

Rozpoznając przedmiotową sprawę Sąd przede wszystkim zwrócił uwagę, że powódka zgodnie z twierdzeniami pozwu domagała się zapłaty należności głównych stwierdzonych fakturami VAT nr (...) (506,89 zł) i nr (...) (251,82 zł) powiększonych o odsetki za opóźnienie w zapłacie w/w należności, podczas gdy na dowód wykazania istnienia roszczenia w dochodzonej pozwem wysokości przedstawiła faktury VAT nr (...) na kwotę 379,56 zł oraz fakturę VAT nr (...)/17 234,03 zł, a zatem faktury wystawione na zupełnie inne kwoty i zupełnie innych numerach niż te przytoczone w pozwie. Co więcej Sąd zwrócił uwagę, że numery przedmiotowych faktur zawierające indywidualny numer klienta wskazują ponadto, że faktury te dotyczyć mogły również innej umowy. Powódka przedstawiła bowiem do akt sprawy umowę zawartą z pozwanym w dniu 21 lipca 2016 roku oznaczoną numerem (...), co wskazuje, że indywidualny numer odbiorcy to (...), podczas gdy wg twierdzeń pozwu powódka domagała się zapłaty należności wystawionych odbiorcy o przyporządkowanym numerze (...). Powyższe rozbieżności mogą wskazywać, że powódka nie tylko nie przedstawiła źródłowych faktur Vat, ale również nie przedstawiła umowy, na podstawie której domagała się zapłaty należności. W efekcie przedstawionych wątpliwości dokonanie nawet pobieżnej (w oparciu o twierdzenia pozwu) analizy poprawności wystawionych przez powódkę faktur VAT stanowiących podstawę roszczenia, w tym w szczególności w zakresie daty wymagalności należności w kontekście postanowień umowy, okazało się niemożliwe.

Co prawda wobec uregulowania przez pozwanego należności głównych dochodzonych pozwem i cofnięcia powództwa w tym zakresie przez powódkę, przedstawienie innej umowy i innych faktur niż te stanowiące podstawę roszczenia nie mogło doprowadzić do niekorzystnego dla powódki rozstrzygnięcia w przedmiocie należności głównych, to jednak z uwagi na brak umowy i faktur Vat stanowiących podstawę należnością, określających m.in. sposób i termin zapłaty należności, ustalenie zasadności żądania odsetkowego w kwocie 18,44 zł, okazało się niemożliwe.

W tym stanie rzeczy Sąd stwierdził, że zebrany w sprawie materiał dowodowy, jako niepokrywający się z twierdzeniami pozwu, nie pozwolił ustalić wymagalności należności ustalonych fakturami Vat wymienionymi w pozwie, a w konsekwencji czy pozwany w ogóle w opóźnienie w zapłacie rzeczywiście popadł, a jeżeli w zapłacie należności się opóźnił to jaki jest rzeczywisty czas tego opóźnienia i związana z tym wysokość naliczonych za okres opóźnienia i skapitalizowanych odsetek.

Ponadto dodatkowe wątpliwości Sądu w zakresie zasadności żądania zapłaty skapitalizowanych i dalszych odsetek wzbudził również fakt, że z przedstawionej przez pozwanego noty odsetkowej wystawionej przez powódkę w dniu 11 kwietnia 2018 roku (do którego to dowodu powódka się nie ustosunkowała) wynika, że pozwany uregulował należności odsetkowe za cały okres opóźnienia w zapłacie faktury VAT nr (...), której zapłaty powódka pierwotnie domagała się w przedmiotowym postępowaniu. W efekcie bowiem przedstawionych przez pozwanego dokumentów, żądanie zapłaty w tym zakresie jawi się jako nieuzasadnione.

W konsekwencji dotychczasowych ustaleń i spowodowanej brakiem dostatecznego materiału dowodowego możliwości weryfikacji żądania pozwu, roszczenie w podtrzymanym zakresie tj. o zapłatę odsetek skapitalizowanych i dalszych odsetek nie mogło zostać uznane za uzasadnione i jako niedostatecznie wykazane podlegało oddaleniu.

Już jedynie na marginesie Sąd zwrócił uwagę na niekonsekwencję powódki, która w pozwie domagała się zapłaty należności głównych wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu, tj. do od dnia 21 grudnia 2017 roku, zaś po dokonany cofnięciu potrzywała żądanie w zakresie odsetek skapitalizowanych i dalszych od dnia wniesienia pozwu, przy czym datę jego wniesienia oznaczyła na dzień 4 grudnia 2017 roku.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego w sprawie Sąd oparł się na treści przedłożonych do akt dowodów z dokumentów.

Sąd nie znalazł również podstaw do uwzględnienia wniosku powódki o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania.

Na wstępie, w odniesieniu do twierdzeń powódki, znajdujących oparcie w poglądach judykatury (m.in. postanowienie SN z dnia 20 sierpnia 1979 roku, I CZ 92/79, LEX nr 8188), a wedle których strona pozwana, która płaci dochodzoną należność po wniesieniu pozwu, z punktu widzenia przepisów k.p.c. o kosztach procesu uważana jest za przegrywającą sprawę i w konsekwencji co do zasady zobowiązana jest zwrócić powodowi poniesione koszty, wskazać należało, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy przedstawiony przez pozwanego wskazuje, że część należności głównej, stwierdzonej fakturą VAT nr (...) (506,89 zł) pozwany uregulował w dniu 15 grudnia 2017 roku, a zatem na blisko tydzień przed wytoczeniem przedmiotowego powództwa (21.12.2017r.). W świetle powyższego trudno było zatem uznać pozwanego za przegrywającego postępowanie w tym zakresie, tym bardziej, że wzajemna proporcja pomiędzy wartością przedmiotu sporu (777,15 zł), a należnością wpłaconą po wytoczeniu powództwa (251,82 z) wskazuje, że wbrew twierdzeniom pełnomocnika powódki, to pozwany powinien zostać uznany za wygrywającego postępowanie aż w blisko 68 %.

Co więcej godzi się również zauważyć, że materiał dowodowy w sprawie nie wyklucza również możliwości uznania wystąpienia przesłanek z art. 101 k.p.c. Powódka do akt sprawy nie przedstawiła bowiem, jakiegokolwiek dokumentu z którego wynikałoby, że przed wytoczeniem powództwa wzywała pozwanego skutecznie do zapłaty zaległości. Niewykluczonym jest zatem, że pozwany w istocie, pomimo być może istniejącego opóźnienia w płatności (kwestia ta nie została przesądzona), nie dał podstaw do wytoczenia powództwa, tym bardziej, że część należności opłacił, jeszcze przed skutecznym wniesieniem pozwu, a część krótko po jego wniesieniu, ale jeszcze przed otrzymaniem pierwszego pisma w sprawie (odpisu pozwu załącznikami).

Ponadto o nieuwzględnieniu wniosku powódki o zasądzenie kosztów postępowania przesądził ostatecznie sposób prowadzenia przez pełnomocnika powódki przedmiotowego postępowania, w szczególności przedstawienie wraz z uzupełnieniem pozwu dokumentów innych niż stanowiące podstawę pozwu, brak merytorycznego ustosunkowania do twierdzeń pozwanego przedstawionych w odpowiedzi na sprzeciw, w tym w szczególności w zakresie twierdzeń o uregulowaniu także naliczonych należności odsetkowych i przede wszystkim nieuzupełnienie materiału dowodowego o poprawne dokumenty pomimo zarzutów pozwanego o przedstawieniu przez powódkę dokumentacji niestanowiącej źródła żądania pozwu. Podkreślenia wymaga, że w ten sposób pełnomocnik powódki doprowadził do procedowania w oparciu o dokumenty nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu taka niestaranność pełnomocnika powódki, zawodowo odpowiedzialnego za rzetelne prowadzenie procesu, stanowi samodzielną podstawę do oddalenia wniosku o zasądzenie kosztów postępowania. Brak jest bowiem podstaw do premiowania wynagrodzeniem tego rodzaju zachowań.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak na wstępie.